

občinski reveži so dobili življenjskih potrebščin v izdatni meri. Za obilne darove vsem darovalcem prisrčen: Bog plačaj! — Zupanovo hišo je zadel hud udarec. Umrila je namreč gospodinja Francetova. Pogreba, ki je bil 22. decembra 1927, se je udeležila velika množica sorodnikov in znancev, ki so tako izkazali njeno priljubljenost. Naj v miru počival!

Vojnik. Ko legajo v grobove osebe, katere so bile v življenju vzor in ponos poznejšim rodovom, se nam pri spominu na nje vzbudi v globini duše, največkrat nedelujoči čut spoštovanja in hvaležnosti. Takšnega moža, kateremu smo mi Vojničani dolžni ohraniti časten in trajen spomin, smo položili k večnemu počitku zadnji dan prošlega leta. Pokojni g. Samec Ignac se je rodil 29. julija 1851. Bil je mož vzor verskega prepričanja in vzor razumnega gospodarja. Vsled svojih odličnih lastnosti se je povsod z uspehom udeleževal. Njegova nevenljiva zasluga, kot mnogoletnega cerkvenega ključarja, je električna napeljava v farni cerkvi in to pred veliko leti, ko še v naših krajih takšne napeljave sploh ni bilo. Napeljavo do cerkve je dal napraviti iz lastnih stroškov in isto tako je dajal on, kakor tudi sedaj njegov sin, tok cerkvi brezplačno. Bil je soustanovitelj in član načelstva velike vojniške posojilnice. Nadalje je bil tudi večletni župan in odbornik občine Skofja vas. To so dejstva, katera povedo, koliko zaupanja je pokojnik užival in še sedaj, ko je že več let bil obnemogel, se ga je še ljudstvo vedno spominjalo, kar je najlepše bilo razvidno od izredno velike udeležbe na njegovi poslednji poti. Na pokopališču se je od pokojnika poslovil v zvišbesedah čast. g. dekan, naglašujoč njegove zasluge in minljivost zemeljskega življenja. Vojničani se zavedamo, da je umrl z redkimi vrednimi nasledniki.

Vojnik. Dne 15. januarja se vrši občni zbor krajevne organizacije SLS po prvem svetem opravilu. Želi se čim večja udeležba iz občin Skofja vas, Višnja vas in trg Vojnik, ker se namerava v teh krajih napraviti večje strankine izpremembe. Na občni zbor pride g. tajnik SLS iz Celja. Udeležba obč. odbornikov in namestnikov iz Skofje vasi je obvezna.

Skofja vas. Pri sedanjih občinskih volitvah je SLS dobila 15% več občin v svoje roke, kakor jih je dobila pred tremi leti. Iz tega sledi, da SLS ne pada, ampak da raste. Da pa se naši nasprotniki tako veselijo svoje »zmage« pri nas v Skofji vasi, je to samo le znak njihove omejenosti, da ne vidijo niti za ped čez mejo naše občine. Glede pisem, katere pošiljajo sedaj pristaši SDS in SKS raznim osebam o »izdihulem klerikalizmu« in »rodovitnosti lešnikov«, pa zgleda stvar, kakor oni norec, kateri si je požgal hišo, potem pa na pogorišču pleše in se veseli kurjaka, katerega je zložil iz ostankov lesa. Zmaga nasprotnikov v Skofji vasi pa ni ne v čast in ne v korist občine in da je to resnica, bodo občani občutili na lastni koži.

Sv. Peter pod Svetimi gorami. Občinske volitve so za nami. Ker se je dopisnik v »Domovini« o slavni zmagi napredne stranke pabahal, mora se resnici na ljubo objaviti rezultat občinskih volitev. Naša SLS je dobila 184 glasov, demokrati 163 in socialisti 110 glasov. Iz teh števil je dovolj jasno razvidno, komu je ljudstvo poverilo svoje zaupanje. Zaman je bil ves trud generala naših demokratov, spraviti na županski stolček svojega kandidata. Kljub temu, da je naša SLS izšla iz volilnega boja kot najmočnejša stranka, si župana ni priborila, dobila pa je štiri svetovalska mesta, a demokrati niti enega. Za župana je bil izvoljen kandidat soc. stranke G. Geier. To vam je bilo poparjenosti med demokrati. Nič niso topiči oznanjali demokratske zmage in slavnostna pojedina se ni vršila. Kdo bi pil in jedel na toliko žalost. »Potrpjeti je treba«, se

tolajijo naše demokrati, saj: »Potrpjenje je božja mast«, pravi pregovor, a če človek le predolgo čaka, slednjič obupa, kajti veliko adventov bo prešlo, predno bo demokrat zasedel županski stolček v Sv. Petru.

Listnica uredništva.

Cenjene dopisnike opozarja uredništvo, da je bila ta številka »Gospodarja« zadnja, ki je prinesla dopise glede izida ter prerokanj o občinskih volitvah. Kar je bilo, je bilo in novoizvoljeni občinski zastopi naj živijo mirno med seboj in naj delajo v dobrobit občin. Naj nam dopisniki ne zamerijo, ako dopisov, ki se nanašajo na minule občinske volitve, ne bomo objavljali, ker je ta zadeva že zastarela in zanima k večjemu še kakega odžaganega občinskega odbornika. — Dopisniki bodo našli odslej zanaprej v listnici uredništva označeno s par besedami, zakaj dopis ni bil objavljen in kedaj da pride na vrsto v popravljeni ali spremenjeni obliki. Listnica uredništva bo odslej nekaka šola za mlajše dopisnike. Uredništvo tudi naznanja, naj bodo obvestila prireditev, kolikor mogoče kratka. Kritik iger ne bomo prinašali, ker nam primanjkuje prostora.

Rešitev ugank. Mlade račke plavajo, kadar — pridejo v vodo. — Novo leto ima en dan in dve polovici noči, potem je že 2. januarja. — Dva psa, ki celi dan glodata človeško meso, ponoči pa zijata, da jima jezik ven visi, sta — dva čevlja.

Novo uganke. Leti, pa nima peruti, gre, pa nima nog, leži, pa nima života, kdo? kdo? — Kateri prodajalci še ne plačajo nobenega davka? — Kdo je Bogu služil, nič zagrašil in vendar ni v nebesa prišel?

Čarovnik. Kakor kamne trdo jajce napraviš takole: Pet dni ga namakaj v jesihu, za 30 dni ga pa zakoplji v sol.

Franček-pijanček in Amerika. Da bi se Franček-pijanček kaj poboljšal, mu je gospod župnik rekel: »Poglej, Franček, na Ameriko! Tam pa nič ne pijejo!« — Franček-pijanček: »Pa ga samo na skrivnem! Saj ga tudi jaz doma samo le na skrivnem, saj poznate mojo ženo, jaz že imam pravo Ameriko doma!«

Pri zdravniku. Zdravnik jetičnemu bolniku: »Globoko dihanje ubija bacile.« — Bolnik: »Dobro, samo gospod doktor, kako bi pa jaz moral napraviti, da bi bacili globoko dihali?«

Trije snubači. Hčerka, ki je dozorela za možitev, je prišla v hišo in zagledala, da se oče pogaja za njo kar s tremi snubači naenkrat. Pohitela je k materi v kuhinjo: »Mati, kako pa je vendar to?« — Mati: »Ti tega ne razumeš! Oče je poklical vse tri naenkrat, da bo lažje doto doli zlicitiral!«

Kdo je iznenadil? Sosed je poklical sosedo za novo leto, pa ne toliko iz prijaznosti, ampak zaradi tega, ker to že mora biti. Sosed je prišel s svojo ženo, a prijatelja ni bilo doma. Pa so sklenili, da ga bodo presenetili, ko pride. Sosed se je skrtil s svojo ženo za omaro, ko je prihajal

jal gospodar domov. Njegova žena ga pozdravi: »Čuj ti, naših sosedov nič ne bo!« — Gospodar: »Hura! Hvala Bogu!« — Kaj se je za omaro zgodilo, zgodovina molči.

Vaški zobozdravnik. K vaškemu zobozdravniku-čevljarčku je došla kmetica, naj ji izdere zob, ki jo je hudo bolel. Čevljarček vzame klešče in izdere — zdravega! Ko kmetica to vidi, jezna zavpije nad »zobozdravnikom«. On pa jo potolaži: »Le mirno sedite, saj bo gnili zob, ki vas boli, prišel tudi kmalu na vrsto!«

Dobro dete: Prva sosedo: »Ti, slišala sem, da so Tvojega fantka poslali v poboljševalnico!« — Druga sosedo: »So gal Toda storili so mu krivico! Bil je dober dečko! Vse, kar je ukradel, je domov prinesel!«

To je treba znati! Čevljarček je šel po ulici in žvižgal. Ko je prišel na trg, kjer so stali številni avtomobili, je šel k vsakemu in gledal številke. Mojster čevljar ga je pri tem postopanju zalotil in kaznoval: »Ne vem, zakaj bi ti gledal znake in vrste teh avtomobilov!« — Čevljarček: »Zato, da takoj vem, kateri avto me je povozil!«

Po poroki. Žena možu: »Kot ženin si večkrat klečal pred menoj na kolenih! A zdaj pa, ko imaš mojo doto, greš svoja pota!« — Mož: »Seveda, to se razume! S Tvojo doto sem se pač zopet na noge postavil!«

Joža Sadovnik:

Kratek opis župnije.

(Kmetijski fant popisuje župnijo Sv. Janž na Vinski gori.)

Vsaki teden čitamo, kaj zanimivega v »Slov. Gospodarju«, a o naši fari se že dolgo nič ni pisalo, kjer pa tudi nismo zadnji. Po leti se imenuje St. Janž na Vinski gori, a po zimi pa St. Janž na Peči, kakor nam pač ravno prav pride po letnem času. Da boš dragi bralec malo bolj poučen o našem lepem kraju, ti ga hočem malo natančneje opisati.

Pripelješ se na postajo v Velenje in hočeš iti na toplice v Dobrno. Na postaji te že čaka na željo avto, ki te popelje po lepi gladki, široki cesti na Doberno. Ako pa že hočeš iti peš, se zgubiti tudi ne moreš, ker so ob cesti nad vse važni brzojavni drogi, ki ti kažejo pravo smer. Midva dragi bralec, se napativa peš v St. Janž, da si malo natančneje ogledava kraj ter si dncare prišparava. Ne mičejo naj te krasne izložbe velenjskih trgovin, ampak pospeši korake naprej po državni cesti v St. Janž, kjer se ti nudijo prirodne krasote. Čez pol ure jo že primahaš na mejo šentjanske fare. Oko ti zagleda najprej takozvano »Ganžarjevo peč«, ki je ob žegnanju strelišče šentjanskih fantov. Pravijo, da je v sredini te peči zlata za eno tele. Takoj prva hiša ob cesti pa je gostilna pri »Obircu«, kjer se ti nudijo najboljši jedi in pijače, ako si že utrujen. Malo še pospešiš korake, pa si že pri »Urmaherji«. Tu se je včasih reklo pri Štrukelnu, a ljudje so ga prekrstili, ker je gospodar izvrsten popravljalec stolpnih ur. Nekaj korakov proč je tudi sloveči tkalec in umni čebelar. Nadalje prideš do kmeta Lakotjeka, a se ti ni treba nič bati, saj sta par streljajev proč kmeta Župjek in Krušiek. Potem vidiš na levi strani vasico Podvine, kjer je več trdnih kmetov

posestnikov. Omenim pa naj le kmeta Zajca, ki je bil mnogoleten strežnik pri grofu Adamoviču in našega vrlega župana SLS Jakoba Lešnika, ki je bil že sedaj tretjič izvoljen županom. Izmed drevja se ti beli tudi dvonadstropna hiša, kjer uraduje naša pismonošinja Terezija Rebernik, ki nam skrbno donša novice celega sveta. Vsa čast! Ko tako korakaš zamišljen v naš raj, ti noga naenkrat zastane kot prikovana na mestu. Zagledaš našo prelepo cerkev, posvečeno sv. Janezu Krstniku, in župnišče, ki je vse postavljeno na rob velike skale, ki je baje nastala nekdanj vsled vode, ker ni iz navadnega kamna, ampak neke vrste lehnjak. Res je dobro, da se vse skup ne zruši, ker je skala prevrtana z votlinami, kakor postonjska jama. V župnišču prebiva nad vse požrtvovalni g. župnik Weiss, ki opravlja poleg naše še težavno šentjoško župnijo. Cerkev je zidana v gotskem slogu in je v notranjosti zelo lično poslikana. Poleg cerkve stoji šola, ki je sedaj razširjena v trirazrednico. Za stanovanjem šolskega upravitelja izvira bister potoček, ki je tudi vreden, da ga omenim, ker žene takoj od izvora zaporedoma kar 7 mlinov in 2 stopi. Pod cerkvijo vidiš lepo obdelano Kovačevo posestvo. Takoj v dolini pa je varčen posestnik Ciber, ki vedno drži vaji v rokah in pripravljen vsakega za nizko ceno hitro kar najdalje zapeljati. Njegov sosed je Aleks, ki je cerkveni ključar in pa tudi izvošček. Pojdiva dalje. Sedaj prispeš v lepo vas, ki je podobna skoro kakemu trgu. Prvo je novozgrajeno Krančevo poslopje. Vse posestvo ima urejeno po ameriškem načinu, še lasten vodovod ima. Njegov sosed je Lešnik. To ti je brihtna glava. Kar oko vidi, roka naredi, še celo zobe ti naredi, če hočeš. V sredi vasi pa je daleč naokrog dobro znana gostilna pri Delakordi, p. d. Štajnerju, ki slovi po izredni gostoljubnosti in dobri vinski kapljici. G. Delakorda pa ima tudi tovarno cementnih izdelkov in če nima kdo strehe, naj se le pri njem zglesi. Pri sosedu Jugu pa dobiš cigaret, če si zaželiš kaditi. Malo naprej je veletrgovina pri Cviklnu, včasih je bila tu tudi gostilna. Sedaj pa jo kreneš po okrajni cesti in prideš mimo kovačnice do gostilničarja Arliča, kjer je rojstna hiša dobernskega č. g. župnika. Od tu zagledaš majhno prijazno vasico Prelsko, ki je bivališče miroljubnih vaščanov. Na sredi vasi je vaški vodnjak, o katerem je pravljica, da katera mladenka pride na dan sv. Treh kraljev zjutraj prva po vodo, se še tisto leto omoži. Če stopiš malo iz vasi, ti že od daleč udari na nos vonj po samih rožah iz vrta g. vrtnarja Nikolaja Schweigel, ki pa je obenem vremenski prerok.

Da št. Janžani dobro napredujejo, nam kaže polnoštevni mešani in moški pevski zbor, ki dobro napreduje pod vodstvom č. g. župnika. Tudi imajo dobro izvežbano godbo »Šramel-kvartet«. Tudi vsakovrstnih rokodelcev se ne manjka, neka ženska je še celo dobro izvežbana fotografinja. Dolg čas nam torej ni. V poletnem času, pa tudi sedaj, je po naši cesti velik promet. Vozovi in avtomobili švigajo sem in tja. Neki Konrad pri nas gradi še celo aeroplan. Naši lovci pa sedaj pridno streljajo, ker namenijo prirediti lovsko veselico in vabijo vse cenjene čitatelje na zajčja jetrea.

Naravno čiščenje vina in prvo pretakanje.

V zadnji številki »Naših gorice« je izšel pod gornjim naslovom članek, ki ga je napisal inž. Zupanič.

Naknadno ali počasno vrenje ponehava; čim manj ogljikove kisline uhaja iz vina, čim mirnejše postaja vino, tem bolj se čisti. Vse, kar je v mladem vinu plavalo in ga kalilo, kakor razna nesnaga, kvasnice in snovi, ki so se pri vrenju v vinu pojavile v trdni obliki, se polagoma vsede na dno.

Da-li se vino lažje ali težje očisti, je odvisno od raznih okolščin. Na prvem mestu pride do izraza gostota ali specifična teža vina. Mošt, ki vsebuje mnogo raztopljenega sladkorja, je gostejši in težji, nego popolnoma prevrelo vino. Čim bolj je torej vino prevrelo in čim manj je v vinu še nepovrelega sladkorja, tem redkejša je vino in tem lažje se čisti. Vsakdo, kdor hoče, da bo vino ob prvem pretakanju čisto, naj skrbi, da vino dotlej popolnoma prevre. Na to vpliva tudi temperatura. Pri nizki temperaturi se čisti vino le počasi, kar je popolnoma naravno; saj radi nižje temperature postane vino gostejše ter velja pri tem to, kar smo rekli prej o gostoti. Vse, s čimer se podpira ali pospešuje vrenje, pospešuje tudi naravno čiščenje vina, zlasti ako smo prepreli mošt s čistimi vinskimi kvasnicami.

Čas prvega pretakanja je z ozirom na kakovost vina zelo različen ter traja od decembra do konca marca. Če so vina enake kakovosti, se ona iz zgodaj potrganega grozdja pretočijo v splošnem prej, kakor vina od pozne trgatve. Lahka vina, ki so razmeroma hitro povrela in se hitro očistila, se pretočijo prej, kakor težka vina, pri katerih vrenje kakor tudi čiščenje traja dalje časa. Vina iz gnilega grozdja se naj pretočijo bolj rano, kakor vina iz zdravega grozdja. V hladnih kletih je lahko vino dalje časa na drožah, kakor pa v toplih, kjer obstoja nevarnost, da se začnejo drože radi ugodne temperature razkrajati in kvariti vino.

V splošnem velja pravilo, da se pretočijo lahka vina v decembru, vina srednje kakovosti v januarju in februarju, močna kvaliteta vina pa šele v marcu. V vsakem posameznem slučaju določimo pravi čas pretakanja z vinsko poskušnjo. Vino naj bo po možnosti popolnoma prevrelo, naj ne vsebuje nepovrelega sladkorja, torej naj ne bo več sladko, mora pa biti v vsakem slučaju čisto.

Ker potrebuje mlado vino za svoj nadaljni razvoj zraka, oziroma zračnega kisika, se naj vina pretočijo prvič tako; da pridejo kolikor največ mogoče z zrakov v dotiko. Pri običajnem pretakanju s škafi se to zgodi v zadostni meri. Vendar pa je tudi mogoče, da vpliva zrak neugodno in sicer takrat, če nagiba mlado vino k porjavenju. Vino porjavi na zraku zlasti, če je grozdje močno gnilo. Tako vino je treba pred pretakanjem ozdraviti s tem, da se da na vsak hektoliter do 5 g natrijevega bisulfita, to je bela sol, ki se raztopi v majhni količini v vinu ter se ta raztopina z vinom v sodu temeljito premeša.

Posoda, v katero pretočimo mlado vino, mora biti čista, dobro umita, mora imeti dober vinski duh in se naj primerno zažvepla. Ako je vino ob prvem pretakanju še sladko, naj sod, v katerega pretakamo, ne zažveplamo, da s tem ne oslabimo kvasnic, ki naj vrenje nadaljujejo. V vsakem drugem slučaju se pa shod narahlo zažvepla, to je, na

vsak polovnjak s $\frac{1}{2}$ do 1 tablico azbestnega žvepla.

Za letošnjo kvaliteto bo čas prvega pretakanja v splošnem mesec januar, oziroma februar.

Vinogradnikom! Prvo poslovno leto Vinarskega društva v Mariboru, ki se je ustanovilo dne 2. aprila 1927, je končano. Glavna svrha tega društva je, da združi vse vinogradnike v boju za njih obstoj v močno organizacijo. Kako težek je položaj našega vinogradništva, ko je izvoz naših vin v Avstrijo zaradi previsoke carine le malenkosten, in ko našim vinom uspešno konkurira dalmatince, ve pač vsakdo prav dobro. Kake ogromne stroške zahteva danes obdelovanje vinogradov, ki postaja čim dalje težje, ker se mora vinogradnik boriti z vedno večjim številom sovražnikov, je predobro znano. Uspešen boj proti sovražnikom in praktično izvrševanje vseh opravil v vinogradu je pa le mogoče, če izrabli vinogradnik vse pridobitve modernega vinarstva. S tem ga pa more seznaniti le dobra knjiga in strokovno časopisje. Tudi Vinarsko društvo izdaja v te svrhe strokovno glasilo, ilustrirani mesečnik »Naše gorice«, ki naj služi vinogradnikom in kmetovalcem sploh v pouk. Da zamore društvo uspešno zastopati interese vinogradnikov napram obstim, je potrebno, da se organizirajo vsi vinogradniki. Lepo število vinogradnikov je pristopilo k društvu že v prvem letu. Vendar pa je še vedno velika večina vinogradnikov izven društva. Vinarsko društvo v Mariboru vabi v novem letu vse neorganizirane vinogradnike, da pristopijo k društvu in s tem dvignejo moralno moč društva. Članarina oziroma naročnina za glasilo znaša za tuzemstvo Din 30.—, za inozemstvo pa Din 40.—.

Par opomb k vinski razstavi v Ptuj.

Kakor je znano, se trudijo merodajni krogi, prirediti za mariborsko oblast dne 15., 16. in 17. januarja v Ptuj uspešno vinsko razstavo, spojeno z vinskim sejmom.

Cuti je pa glasove, da letos ni sile se udeležiti te razstave, češ, da letošnja kakovost pri malih, na razpolago stoječih množinah jamči lahko oddajo.

Mislil bi, samo ob sebi je umevno, da je ravno v letih z dobro kakovostjo primerno prirediti vinske razstave, kajti te se ne prirejajo samo v svrhu dosege momentanega učinka, ampak one naj učinkujejo tudi v poznejših letih. To pa se doseže tem temeljiteje, čim boljša je kvaliteta razstavnega leta in čim velikopoteznejša je prireditev. Presežek propagandnega uspeha v takih letih pride v dobro manj ugodnim časom, v katerih bo spel govora o vinski krizi.

To naj vpoštevajo vsi oni, ki mislijo, da je odveč se letos udeležiti vinske razstave.

Zabavljanje in jadikovanje v časih slabe odprodaje, češ, nič se ne stori za reklamo našega vina, je brez vrednosti za uspeh, ako se nečete posluževati prilik k sodelovanju, kadar se nudijo.

Ker služi vinska razstava, kakor rečeno, tudi reklami za bodočnost, bi moral vsak, tudi oni, ki nima etos vina na prodaj, po mogočnosti sodelovati. Par steklenic vina, ki jih je treba v ta namen žrtvovati, je pa ta prireditev vendar vredna. Razven tega je še dana možnost, si pridobiti tudi vidna odlikovanja; saj se bodo delile zlate, srebrne in bakrene kolajne in diplome ter razno vinarsko orodje.

Vinogradniki! Vinska razstava se prireja za vas, za vsakega in za vse, najmanj pa za prireditelje, ki polagajo ves svoj čas in trud v to delo, da bi rodilo zaželjeni uspeh, ki si pa bodo v bodoče dobro premislili, prevzeti